Valorifică DAC

- Respectarea drepturilor
  Orice utilizare a obiectelor dreptului de autor, ale drepturilor conexe sau ale altor drepturi protejate de Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor şi drepturile conexe se consideră nelegitimă dacă are loc cu încălcarea acestor drepturi.

  Persoana culpabilă de încălcarea drepturilor de autor sau a drepturilor conexe poartă răspundere civilă, contravenţională sau penală, după caz.

  Instanţa de judecată competentă dispune plata către reclamant a unor despăgubiri adaptate prejudiciului real suferit de acesta prin încălcarea dreptului său.

  La stabilirea despăgubirii, instanța de judecată competentă:

  a) va lua în considerare toate aspectele relevante, cum ar fi consecințele economice negative suportate de partea vătămată, în special venitul ratat, orice beneficiu fără justă cauză realizat de persoana care a încălcat drepturile și, dacă este cazul, alte elemente, cum ar fi prejudiciul moral cauzat titularului dreptului prin încălcarea drepturilor sale; sau

  b) poate hotărî stabilirea unei valori forfetare pentru despăgubiri, pe baza unor elemente cum ar fi valoarea remunerațiilor sau drepturilor care ar fi fost datorate în cazul în care persoana care a încălcat drepturile ar fi cerut autorizația de a utiliza dreptul respectiv, prevăzut de prezenta lege.

  Încălcarea dreptului de autor şi a drepturilor conexe:

  - reproducerea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, în scopul comercializării sau oferirii spre comercializare, importului, exportului, precum şi stocarea, transportul exemplarelor de opere sau de fonograme în scopurile menţionate, sau orice altă formă de valorificare a obiectelor dreptului de autor sau ale drepturilor conexe în scopul obţinerii profitului, fără acordul titularului de drepturi;
  - închirierea, schimbul sau altă formă de punere la dispoziţia terţilor cu titlu gratuit sau oneros, precum şi depozitarea în scopurile menţionate sau altă valorificare a exemplarelor de opere sau de fonograme, în orice mod şi sub orice formă, fără marcaj de control şi fără a deţine, în momentul controlului, contractele de autor încheiate cu titularii de drepturi;
  - comercializarea sau oferirea spre comercializare, închirierea, importul sau depozitarea de echipamente tehnice sau de componente ale acestora destinate pentru facilitarea accesului la emisiunile organizaţiilor de difuziune ce comunică condiţionat prin eter, cablu, satelit în regim interactiv, inclusiv prin Internet;
  - indicarea pe exemplarele de opere sau de fonograme a unei informaţii false despre apartenenţa şi limitele exercitării dreptului de autor şi a drepturilor conexe, precum şi a unei alte informaţii care-l poate induce în eroare pe beneficiar;
  - aplicarea necorespunzătoare a marcajelor de control, altele decât cele pentru suporturile materiale specificate în anexele la cererea de eliberare a marcajelor de control, pe exemplarele de operă ori de fonograme valorificate fără consimţământul titularului de drepturi;
  - modificarea, înlăturarea de pe exemplarele de opere sau de fonograme a simbolurilor şi semnelor de protecţie a dreptului de autor şi a drepturilor conexe, indicate de titularul drepturilor respective; înlăturarea de pe exemplarele de opere sau de fonograme a informaţiei privind administrarea dreptului de autor şi a drepturilor conexe; înlăturarea de pe exemplarele de opere sau de fonograme a mijloacelor tehnice de protecţie a dreptului de autor şi a drepturilor conexe;
  - însuşirea paternităţii ori constrîngerea la copaternitate.

Răspunderea contravenţională survine în cazurile când valoarea drepturilor încălcate nu depăşeşte 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

- Amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice,
- Amendă de la 120 la 210 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere.

Răspunderea penală survine în cazurile când valoarea drepturilor încălcate depăşeşte 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei:

- amendă de la 1150 la 6000 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice
- amendă de la 3000 la 11000 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice
- muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore
- închisoare de la 3 – 5 ani
- privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice

Protecţia la frontieră a drepturilor este asigurată de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova.

Închide

- Transmiterea drepturilor

Transmiterea drepturilor patrimoniale de autor şi a drepturilor conexe/autorizarea utilizării obiectelor protejate:

- contract de cesiune
- acord de utilizare
- contract de licenţă.

Autorul sau titularul dreptului de autor sau al drepturilor conexe poate transmite, integral sau partial, drepturile patrimoniale prin *contract de cesiune, precum şi prin succesiune.*

Cesiunea poate fi limitată la anumite drepturi, pentru un anumit teritoriu şi pentru o anumită durată.

Cedentul (autorul sau titularul dreptului de autor sau al drepturilor conexe) *nu mai poate utiliza opera sau alte obiecte protejate în modalitățile, pe termenul și pentru teritoriul convenite cu cesionarul și nici nu mai poate transmite dreptul respectiv unei alte persoane.*

Transmiterea prin contract de cesiune a unuia dintre drepturile patrimoniale ale autorului sau ale titularului dreptului de autor și drepturilor conexe nu are nici un efect asupra celorlalte drepturi ale acestora, dacă nu s-a convenit altfel în contractul de cesiune.

Autorul sau titularul dreptului de autor sau al drepturilor conexe poate autoriza alte persoane, printr-un *acord de utilizare*, să utilizeze operele sau alte obiecte protejate ale sale.

În cazul acordului de utilizare, autorul sau titularul dreptului de autor sau al drepturilor conexe *poate utiliza opera sau alte obiecte protejate și poate autoriza și alte persoane să utilizeze aceleași opere sau obiecte protejate*.

Organizația de gestiune colectivă, prin încheierea în formă scrisă a unui *contract de licență*, acordă utilizatorilor dreptul de a utiliza opere și alte obiecte protejate din repertoriul gestionat de către aceasta.

Condiţiile şi forma contractului/acordului:

- forma scrisă
- dreptul concret care este transmis/ modul de utilizare
- termenul de valabilitate
- teritoriul de acţiune a dreptului

- cuantumul remuneraţiei
- condiţiile şi termenul de plată a remuneraţiei
- alte clauze

Aspectele dreptului de autor şi drepturilor conexe în contractul individual de muncă şi contractul de comandă

În lipsa unei prevederi contractuale contrare, drepturile patrimoniale pentru operele create în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu precizate în contractul individual de muncă aparțin autorului operei create (cu exc. programului pentru calculator), dar acesta poate autoriza utilizarea operei de către terți numai cu consimțământul angajatorului și cu recompensarea lui pentru contribuția la costurile creației. Utilizarea operei de către angajator în cadrul obiectului de activitate nu necesită autorizarea salariatului autor.

În lipsa unei prevederi contrare, drepturile patrimoniale de autor asupra programelor pentru calculator create de unul sau de mai mulți salariați în exercitarea atribuțiilor de serviciu ori după instrucțiunile angajatorului aparțin acestuia din urmă.

În cazul unei interpretări sau execuții efectuate de un interpret în cadrul unui contract individual de muncă, drepturile patrimoniale exclusive ale interpretului care sunt transmise angajatorului trebuie să fie expres prevăzute în contractul individual de muncă.

În cazul contractului de comandă pentru opere viitoare, în lipsa unei prevederi contrare, drepturile patrimoniale aparțin autorului. Contractul trebuie să cuprindă atât termenul de predare, cât și termenul de acceptare a operei.

Închide

- Evaluarea DAC

În economia de piaţă, evaluarea este o condiţie imanentă a încadrării proprietăţii intelectuale în circuitul economic. Oportunitatea evaluării PI derivă din faptul că aceasta în ultimele decenii s-a transformat într-un sector decisiv al creșterii economice și segment extrem de important al pieţelor naţionale şi mondiale.

Necesitatea evaluării proprietăţii intelectuale se manifestă într-o diversitate impresionantă de scopuri în care, de obicei, se utilizează rezultatele ei. Acestea provin din activitatea economică curentă de eficientizare a utilizării resurselor intelectuale şi se divizează în două categorii: *cauzate de necesitatea raportării financiare şi menite să faciliteze încorporarea proprietăţii intelectuale în circuitul economic*. Vom menţiona cele mai importante scopuri ale evaluării proprietăţii intelectuale:

- comercializarea OPI prin intermediul modalităţilor de cesiune şi licenţiere, dar şi în cadrul înstrăinării businessului *in corpore*;
- integrarea OPI în circuitul economic în cadrul întreprinderii-titular şi gestionarea acestora în condiţiile şi prin instrumentele economiei de piaţă;
- determinarea eficienţei proiectelor investiţionale în cadrul cărora sunt încorporate OPI;
- includerea OPI în capitalurile sociale ale societăţilor comerciale cu stabilirea cotelor patrimoniale echivalente valorii obiectelor respective;
- evidenţa contabilă a OPI cu încadrarea valorii acestora în bilanţurile contabile ale societăţilor comerciale;
- stabilirea cotelor de impozitare a venitului provenit din proprietatea intelectuală în calitate de elemente patrimoniale sau surse de venit supuse impozitării;
- estimarea cuantumului prejudiciilor cauzate de utilizarea ilicită a OPI;
- utilizarea proprietăţii intelectuale în calitate de garanţie în cazul gajării în vederea obţinerii unor credite bancare;
- asigurarea OPI sau a patrimoniului ce include asemenea obiecte;
- fuziunea, divizarea, separarea, lichidarea, falimentarea, reorganizarea întreprinderilor ce dispun de portofolii de OPI;
- privatizarea întreprinderilor deţinătoare de brevete de invenţie, mărci şi alte OPI.

Evaluarea proprietăţii intelectuale operează cu mai multe tipuri de valoare, dintre care cele

mai frecvent utilizate sunt: valoarea de bilanţ; valoarea iniţială; valoarea de piaţă; valoarea investiţională; valoarea de lichidare; valoarea de asigurare; valoarea fiscală; valoarea de înlocuire; valoarea reproducerii obiectului supus evaluării; valoarea contractuală. Multiplicitatea scopurilor evaluării şi a tipurilor de obiecte ale proprietăţii intelectuale, în mare măsură, determină diversitatea tipurilor de valoare. Printre cele mai frecvent utilizate dintre acestea se numără valoarea de bilanţ şi cea de piaţă.

Metodele evaluării proprietăţii intelectuale reprezintă o diversitate extrem de largă a expresiilor concrete ale modalităţilor şi tehnicilor de calcul ce se aplică în practica de evaluare. Cele mai frecvente metode de evaluare a PI utilizate în practica de evaluare şi reflectate în literatura de specialitate sunt:

- *Metoda costurilor creării* constă în însumarea tuturor cheltuielilor istorice privind crearea, protecţia, promovarea, implementarea, soluţionarea litigiilor aferente obiectului supus evaluării pentru toată perioada anterioară evaluării cu actualizarea acestora la data evaluării. Include costurile salariale, amortizarea, consumurile de materii prime, de construcţie a prototipurilor, testării, certificării, taxele de protecţie, lansare, reclamă, cheltuieli generale de administrare etc. Metoda se aplică în lipsa informaţiilor privind costurile comparative şi efectele aplicării ulterioare a obiectului.
- *Metoda restaurării costurilor* presupune însumarea costurilor efective necesare creării unui activ similar (copiei) celui evaluat. De regulă, se aplică în lipsa unei evidenţe adecvate a costurilor aferente creării.
- *Metoda costurilor de înlocuire* ia în consideraţie cheltuielile creării unui activ cu o utilitate similară sau apropiată de cea a activului supus evaluării. Se aplică în achiziţionarea unor active imateriale, preţul cărora nu trebuie să depăşească valoarea obiectului analog.
- *Metoda analizei comparative a vânzărilor* se întemeiază pe selectarea unor tranzacţii cu obiecte asemănătoare, efectuate în condiţii de transparenţă, ce dispun de aceeaşi utilitate prin confruntarea proprietăţilor acestora cu cele ale obiectului ce urmează a fi evaluat. Foarte important în acest caz este alegerea unor parametri de comparaţie veridici şi a ponderii corecte a fiecăruia în valoarea obiectelor.
- *Metoda scutirii de redevenţe* pleacă de la premisa că întreprinderea ce cumpără un activ ar fi scutită de achitarea plăţii pentru licenţierea unui obiect similar.
- *Metoda profitului suplimentar* ia în calcul profiturile generate de aplicarea obiectului supus evaluării.

Preferinţele de selectare a metodelor ce se propun a fi aplicate în evaluarea unui obiect concret al proprietăţii intelectuale sunt diferite, în funcţie de scopurile evaluării şi informaţiile de ordin tehnologic şi economic disponibile referitor la elaborarea şi valorificarea obiectului în cauză.

Specificul evaluării operelor de artă constă în imposibilitatea aplicării costurilor creării și caracterul limitat, în cazul unor obiecte (exemplu operele de artă plastică), al utilizării eventualelor profituri/venituri ce pot fi generate de obiectele în cauză.

Închide

URL sursă: https://www.agepi.md/ro/copyright/valorific%C4%83-dac